

Førdefestivalen 5. – 8. juli 2012

For IFIN

Tekst: Marianne Eide Larsen & Foto: Jo-Dagfinn Larsen

Med et program på over 60 ulike arrangementer og en tilstrømning på 27.000 mennesker satte Marianne og Jo-Dagfinn nesa mot det store, sagnomsuste vestlandseventyret.

Hjem er vi som representerer IFIN denne gangen:

Jeg, Marianne, danser i Sandefjord IFK og synger i Ester, vokalensemplet i dansekallen. Mannen min Jo-Dagfinn, og dessuten nå også jeg (siden i fjor) spiller i balkanorkesteret Ork. Det er nærmest pinlig å tilkjennegi at vi ikke har vært på Førdefestivalen tidligere. Så for oss var det et lykketreff at vår mangeårige musikervenn fra Ork, John Iversen, også skulle reise til Førdefestivalen, slik han og Inger Lilljan hadde gjort så mange, mange ganger før. Nå ble han vår kjentmann og guide. Ikke bare med hensyn på hvordan Førdebyen hang sammen, og at det beste stedet å campe i varebil på, var på den store P-plassen ved siden av parken med friluftscenen. Men han hadde også blinket ut de mest interessante arrangementene i konsertprogrammet! Dessuten var det veldig trivelig å være tre på tur. Iversen har en rommelig varebil med jernseng. Larsens har også en varebil. Ikke fullt så rommelig og riktig nok for kort til å sove i, men med en lem hengende ut bakluka og en gapahuk tredd utapå, så var sovekomforten sikra!

På vei til Førdefestivalen, et sted i Norge

Iversen & Larsen Festivalcamp i Førde

Coexistence / Sameksistens var temaet for 2012-festivalen,

og mens man samtidig i hovedstaden jaket sigøynerbosetninger, kunne vi som var på festivalen oppleve fantastiske konserter med blant annet sigøynere fra flere kanter av verden. Et av høydepunktene på festivalen var The Other Europeans som holdt utekonsert på Festplassen fredag kveld. Her et utdrag fra presentasjonen:

The Other Europeans er ei samling av 14 verdsskjende musikarar frå sju land – dei aller beste frå dei sterke klezmer- og sigøynamusktradisjonane i Aust-Europa. I tidlegare tider levde jødar og sigøynarar side om side i det som i dag er Moldova; før krig, jødeforfølging og immigrasjon skilde dei. I dag er The Other Europeans i ferd med å knyte nye kulturelle band mellom to folk som knapt har vore rekna som europearar, men som begge har spelt viktige roller når det gjeld å skape og føre vidare europeiske musikktradisjonar.

Produsenten som held trådane samla er pianisten Alan Bern, og musikarane er som følgjer: **Kalman Balogh** cymbalom | **Petar Ralchev** akkordeon | **Adrian Receanu** klarinett | **Dan Blacksberg** trombone | **Adam Stinga** trumpet | **Stas Rayko** fiolin | **Paul Brody** trumpet | **Csaba Novak** kontrabass | **Matt Darriau** fløyter, saksofon, klarinett | **Christian Dawid** klarinett, saksofon | **Mark Rubin** tuba, kontrabass.

Etter konserten fikk jeg et par ord med **bandlederen Alan Bern** som fortalte at musikken de spilte var preget av musikk fra Moldova fordi de for tiden hadde med en svært ung og lovende klarinettist fra Moldova. Dette var selvsagt morsomt for meg å høre som selv spiller klarinett, men det forklarte også hvorfor mine glade danseben bare ville danse rumenske danser. Bildet er tatt før midnattsmørket senket seg og det formelig kokte av danseglaide foran scenen.

Det var Lindigo fra Réunion som åpnet den store utekonserten på Festplassen fredag kveld.

Her er et utdrag fra omtalen:

Med den karismatiske vokalisten Olivier Araste i spissen byggjer Lindigo musikken sin på den karakteristiske maloya-tradisjonen, med intrikate rytmar og song med spørsmål og svar. Maloya er i utgangspunktet arbeidssongar, som vart brukte på sukkerplantasjane. Lindigo vil ikkje gro fast i det nostalgiske. Dei ser framover, og spelar maloya-musikk som er levande i dag. Lindigo er i dag den største musikksuksessen på Réunion og folk i alle aldrar elskar musikken deira, som har fått sin eigen merkelapp, **maloya-power!**

Men da dette foregikk var det blitt fredagskveld og vi var kommet godt ute i festivalen. Selv om det startet alt torsdag formiddag med Førdekonferansen: «Inn med publikum, ut med fordomaner» og flere andre evenementer utover dagen, var det torsdag kveld det var stor og høytidelig åpning i Førdehallen med konserten **Coexistence**.

Her utdrag fra programmet: Sameksistens er spennande og utfordrande, og gjer oss rikare! Mange musikkuttrykk og tradisjonar har utvikla seg gjennom fredelege møte og sameksistens mellom menneske frå ulike kulturar. Opningskonsert med Yasmin Levy (IL/ES), The Other Europeans (14 musikarar frå 7 land), Apsilie (GR), The Nordic Fiddlers' Bloc (NO, SE, UK), Ellika / Solo / Rafael (SE, SN, MX), Renata Rosa (BR) og Musicians of the Nile (EG). Konferansier: Gabriel Fliflet.

Jo-Dagfinn og jeg ankom akkurat da åpningskonserten var slutt i Førdehallen. Vi møtte John som hadde overvært det hele og som loset oss til vår sentralt plasserte festivalcamp, med nærhet til Førdehusets fasiliteter. Etter Johns anbefaling startet vi fredagen i Teatersalen i Førdehuset og konsert med

Alireza Ghorbani & Dorsaf Hamdani sin konsert «lvresses»

«Ivresses» er en hyllest til Gud, kjærligheten og vinen basert på diktsamlinga Rubiyat fra 1000-tallet.

Videre, et utdrag fra programmet:

Alireza Ghorbani har etablert seg som ein av dei fremste i den nye generasjonen songarar frå Iran. Dorsaf Hamdani er ei moderne kvinne frå Tunisia, og har røter både tradisjonell og klassisk song. Stemmeprakta deira er slåande, og vert meisterleg akkompagnert av eminente musikarar: Keyvan Chemirani og Hussein Zahawy på perkusjon, Ali Ghamsary på tar, Sofiane Negra på oud og Saman Samimi på kamanche.

Det er ikke annet å si en å slutte seg til løfte fra programmet: Det var virkelig et [«Vakkert persisk-arabisk møte»](#).

Man blir stum! Dessverre var vi pålagt ikke å bruke blitz under fotograferingen, noe som førte til en rekke ubrukelige bilder, men heldigvis kan vi nå som helst gå inn på Førdefestivalens nettside og gjenoppleve gyllene øyeblikk. Portrettfotoet er hentet herfra og her ligger det også et musikkutt fra Youtube

<http://www.fordefestival.no/Artistar/Info.aspx?i=ea5a5cf1-427a-4a18-b648-579958733568> Vel verdt å lytte til!

Med min bakgrunn fra mange år i vokalgruppa Ester som består av kun kvinner, er jeg muligens i overkant interessert i kvinnedøgn i ulike former. Jeg gledet meg veldig til å oppleve [en sefardisk stjerne på festivalen](#). Forhåndsomtalen trigget:

Yasmin Levy

er ei av dei aller fremste eksponentane for den sefardiske musikken. Denne muikken har røter i Spania som alt på 700-talet var eit fleirkulturelt samfunn der kristne, jødar og muslimar levde saman. Yasmin Levy sin musikk har element både frå Midt-Austen, Nord-Afrika og Spania, så her vil du kjenne igjen flamenco og arabiske tradisjonar.

Inderlighet er det mest dekkende ordet for denne konserthen med Yasmin Levy. Hun formidlet sterke følelser og hun dro også salen med inn i en vuggende allsang mot slutten av programmet. Inntrykk gjorde også framførelsen av en duett med sin avdøde far ved bruk av opptak på kassett fra da han levde. Hun fortalte at det var faren som hadde ansporet henne til og

syng. Han sang for henne som barn, men han døde før hun ble en etablert sanger og kunne få mulighet til å synge sammen med ham. Her i Storsalen i Førdehuset fredag ettermiddag gjorde hun det mulig. Det var vakkert, det var rørende og det var inderlig.

Med så mange program å velge i, og alle muligheter til å spasere rett inn hvor som helst bare ved å peke på sitt røde armbånd var det vanskelig å velge. Vi ville gjerne være flere steder samtidig, og valgte litt forskjellige konserter. Og selv om jeg tenkte jeg kunne gå litt fra det ene til det andre, så ble jeg så fortryllet og dratt inn i den opplevelsen som jeg for øyeblikket befant meg i at det var en umulighet å løsrive seg når jeg først satt i stolen.

En festival med respekt for seg selv har selvfølgelig også et festivaloppdrag innbakt i programmet, så også Førdefestivalen. Den foregikk lørdag formiddag i et knallvær og var et fargesprakende oppdrag med mye leven.

Festival er også alt som skjer rundt omkring. Så også her. Det var en evig strøm av folk som vandret den ene eller den andre retningen mellom sentrum og Førdehuset. På torget var det rigget til scene hvor det foregikk forskjellige oppredener.

Sola skinte fra skyfri himmel. Det var stekende varmt og skikkelig sommervær! Vi hadde festivalcamp midt i smørøye langsmed et vakker parkområde med elva rett ved hvor folk badet. Vannet var i vel friskeste laget. Vi nøyde oss med å hente kaffevannet der.

Fra hver vår kant møttes vi til lunsj. Og jammen hendte det at vi også fikk konsert fra utescenen på Festivalplassen attåt!

Jo-Dagfinn og John

Marianne og John

Dupp i stolen – skyggeplass i solen

Kamel El Harrachi sin konsert skjønte jeg for sent at jeg burde gått på. For John og Jo-Dagfinn var denne konserten et absolutt høydepunkt. Her er et utdrag fra omtalen som ble avgjørende for deres valg:

Kamel El Harrachi trekkjer fulle hus med sin fengande chaâbi frå Algerie, og er det nyaste stjerneskotet frå Nord-Afrika. Musikken hans er både energisk og mjuk, og frå scena opprettar han fort tett kontakt med publikum. Til Førde kjem han med fem musikarar.

Jeg gikk altså glipp av en flott konsert med **Fengande og mjuk arabisk châabi fra Kamel El Harrachi** i Teatersalen som John og Jo-Dagfinn valgte å gå på, mens jeg bare skulle en liten svipp inn i Festsalen å høre

på **Svanevit** som en motvekt til alt det jeg ellers dras mot. De trakterte flere instrumenter i tur og orden og særlig interessant syntes jeg det var med den store og staselige italienske sekkepipen i vakkert brokadestoff som en av musikerne trakterte i kontrast med den enkle nakne lille sekkepipen i gyllenbrun hud spilt av en av de andre musikerne. (Bildet til venstre)

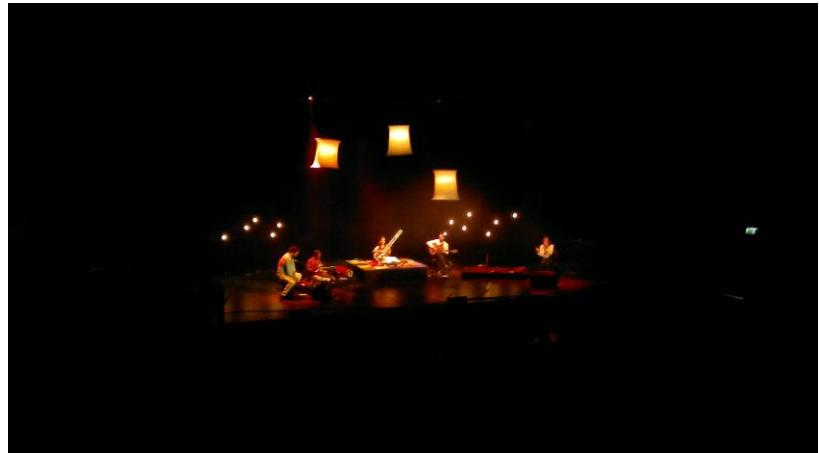
Sakset fra programmet om Svanevit:

Musikken er den rotete svenske folkemusikken, men med harpe, slagverk, sekkepiper, nøkkelharpe, mandola, fiolin og vokal skaper kvartetten Svanevit eit originalt og nyskapande lydbilete. Musikalsk er det finslipt og stille, men også energisk og dansande. Svanevit blandar vakre middelalderballadar med nyare folkesongar og medrivande tekstar – og sper på med svenske polskar. Dette er musikk som er lett å like!

Det var vakkert og fortryllende, både stillferdig og eggende. Det ble til at jeg satt konserten ut....

Anoushka Shankar

Lørdag ettermiddag var jeg igjen klar for en flott kvinnelig artist. Denne gang på det imponerende strengeinstrumentet sitar. Legendariske sitarspiller Ravi Shankar, som for øvrig døde 12. desember 2012, 92 år gammel, var far til Anoushka Shankar og hennes halvsøster, musiker og sanger, Norah Jones. Han har ikke vært uten innflytelse på sine begavede døtre som har valgt hver sin retning innen musikken. Anoushka Shankar dro publikum inn i en sugererende transetilstand i den mørke salen. Jeg var helt nummen i kroppen da jeg vandret ut i duskregnet som seg på utover ettermiddagen.

Her er et utsnitt fra programpresentasjonen av henne:

Ei stjerne!

Sitarspelar og komponist Anoushka Shankar er ein av dei leiande musikarane på verdsmusikkfeltet. Sidan ho var ni år har ho hatt faren, legendariske Ravi Shankar, som læremeister. Ho er såleis trygt forankra i indisk tradisjonsmusikk. Anoushka Shankar er ein kreativ musikar og komponist i full bløming, og let seg inspirere av andre musikksjangrar. På denne konserten får du hennar magiske samansmelting av den indiske ragamusikken og flamenco, som har sikra Anoushka Shankar ein ny verdssuksess med plata Traveller (2011). Dette er eit unikt høve til å oppleve ein stor artist!

Det var spådd mellom 20 og 25 grader og vindstille under hele festivalen, og solen skulle skinne mesteparten av tiden, men mot søndag var det lovet regn. Dette dro seg til utover lørdag ettermiddag og det var kjærkomment å ty innendørs til festivalbuffet i restauranten på Sundfjord hotell på lørdagskvelden. Dessertbuffeten sto heller ikke

tilbake for hva festivalen ellers hadde å by på .

Av vannmelon hadde en kreativ kjøkken-skriver skulpturert denne flotte dekorasjonen.

Det var flere arrangementer på hotellet lørdag kveld. I Barthold Bar foregikk Festivalnatt og i restaurant Hugleik var det klubbstemning i Columbi Egg med Gabriel Fliflet og hans gjester fra de mange arrangementene på festivalen.

Det ble en liten tur innom her også for meg.

Mette og tørre tok vi turen til Festivalnatt i baren for å oppleve selveste **Kálmán Balogh Gypsy Cimbalom Band**

Den beste sigøyarmusikken – lovte programmet, og det var uten tvil en fantastisk avslutning på vårt opphold.

Ungarske Kálmán Balogh er sjølve meisteren på cimbalom, og ein musikalsk personlegdom av dei sjeldne. Mange meiner sigøyarmusikaren har eit sjeldan medfødd talent, i alle fall har han ein mektig kontroll over dette spesielle instrumentet. Kálmán Balogh er ein ekte virtuos, som får fram heile spekteret av stemningar i sigøyarmusikken. Gjestemusikar er Petar Ralchev på akkordeon

Deilig med et avbrekk med innendørs komfort for festivalcampere. Vi holdt oss på hotellet resten av kvelden til vi pilte «hjemover» i regnværet og bukserte oss med våte klær inn i våre cabiner. Larsens kunne neste morgen konstatere at campingbilens konstruksjon hadde holdt tett. Det var sluttet å regne i løpet av natten, og det var bare litt lett duskregn til frokosten før hjemreise.

Reisa fra Vestfold til Førde og hjem igjen, var i seg selv en opplevelse, reneste ekstrabonusen! Mye flott natur i dette landet!

Bobilkonstruksjonen på gårdspllassen hjemme før avreise.

John og Jo-Dagfinn. Søndagsfrokost i duskregnet